

2004/05 IV/2 Rendszeres teológia szeminárium vizsgafeladat

Elemezze az alábbi egyháztörténész teológus tollából való részletet biblikus szempontból, illetve saját véleménye, meggyőződése szempontjából. Ennek nyomán összegezze álláspontját: Pozitív vagy negatív fordulópontnak tartja a kereszténység történetében az u.n. konstantinuszi fordulatot?

Terjedelme 1-2 oldal (Az érdemjegy nem a megfogalmazott véleménytől függ, hanem a kifejtés összeszedettségétől, megindokoltságától.)

**Dr. Marton József (római katolikus egyháztörténész): A keresztény ókor
Mentor Kiadó Marosvásárhely 2004**

5. A „konstantini fordulat” történelmi jelentősége

Az egyház, elnyerve szabadságát, szabad mozgási és kibontakozási lehetőséghez jutott. A kereszténység igazán csak a minden korlátozás nélküli szabadság és az államtól nyújtott támogatás birtokában válhatott *világegyházzá*, építhette ki a maga teljes gazdagságában szervezetét, bontakoztathatta ki eszmerendszerének minden értékét, és fejleszthette ki szín pompás gazdagságában liturgiáját. Ugyanakkor csak a korlátok nélküli szabadság által vált igazán lehetővé, hogy a profán kultúrát és a nyilvános életet nemcsak keresztény tartalommal töltsék meg, de ezeket a kereszténység szellemében gyökeresen át is alakítsa. A római kultúra átformálásának következménye a kereszténységre épülő új európai kultúra és társadalmi élet alapjainak lefektetése.

Az államilag támogatott, majd a század végén államvallássá lett egyház részesült a hatalomból, és ezzel a hatalommal való visszaélésnek, az erőszak igénybevételének kísértése is állandóvá lett az egyház életében. A fordulat okozta másik veszély, hogy a császár az egyház felett korlátlanul uralkodó császárpápa lett, aki – mint ez a bizánci egyház életében történt –, bármikor beavatkozhatott, és igen gyakran be is avatkozott az egyház életébe, és az állam engedelmes kiszolgálójává akarta tenni. Negatív irányban ható tényező volt, hogy sokan igazi hit nélkül, érdekből lettek keresztényekké, mert az egyházhoz mint államilag támogatott, majd uralkodó valláshoz való tartozás társadalmi és gazdasági előnyökkel járt. A negatív jelenségek ellenére Nagy Konstantin a történelem formálásában Isten eszköze lett, aki új irányt adott nemcsak az egyház, de az emberiség életének is.²³⁵

---

²³⁵ SZÁNTÓ: i. m. 137-138.